

2021-10-26 klockan 14.00

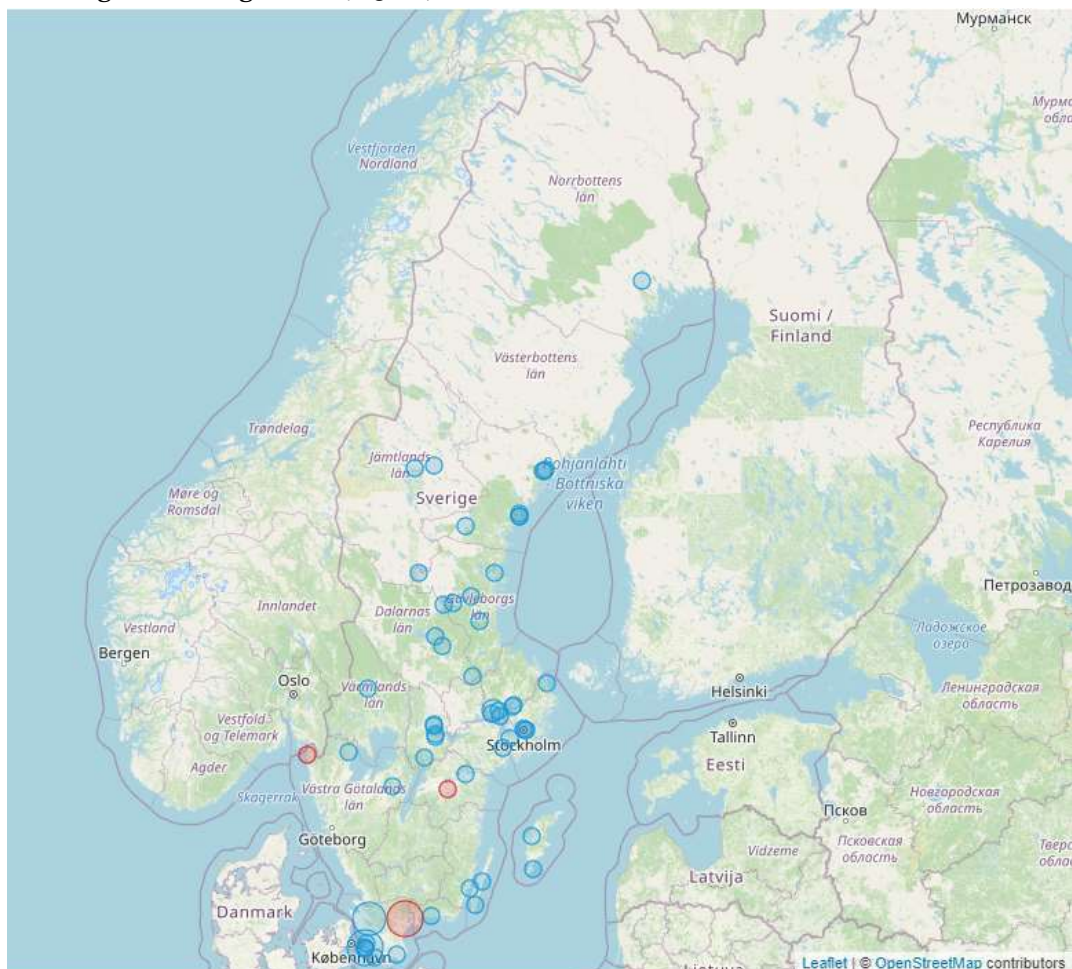
Epidemiologisk lägesbild

Aktuell sjukdom: Högpatogen fågelinfluensa

Händelsen och konstaterade konsekvenser

Säsong vinter 2021/2022

Fynd av HPAI har gjorts hos viltlevande fasaner och gräsänder (H5N1) i Skåne samt hos kanadagäss i Östergötland (H5N8).

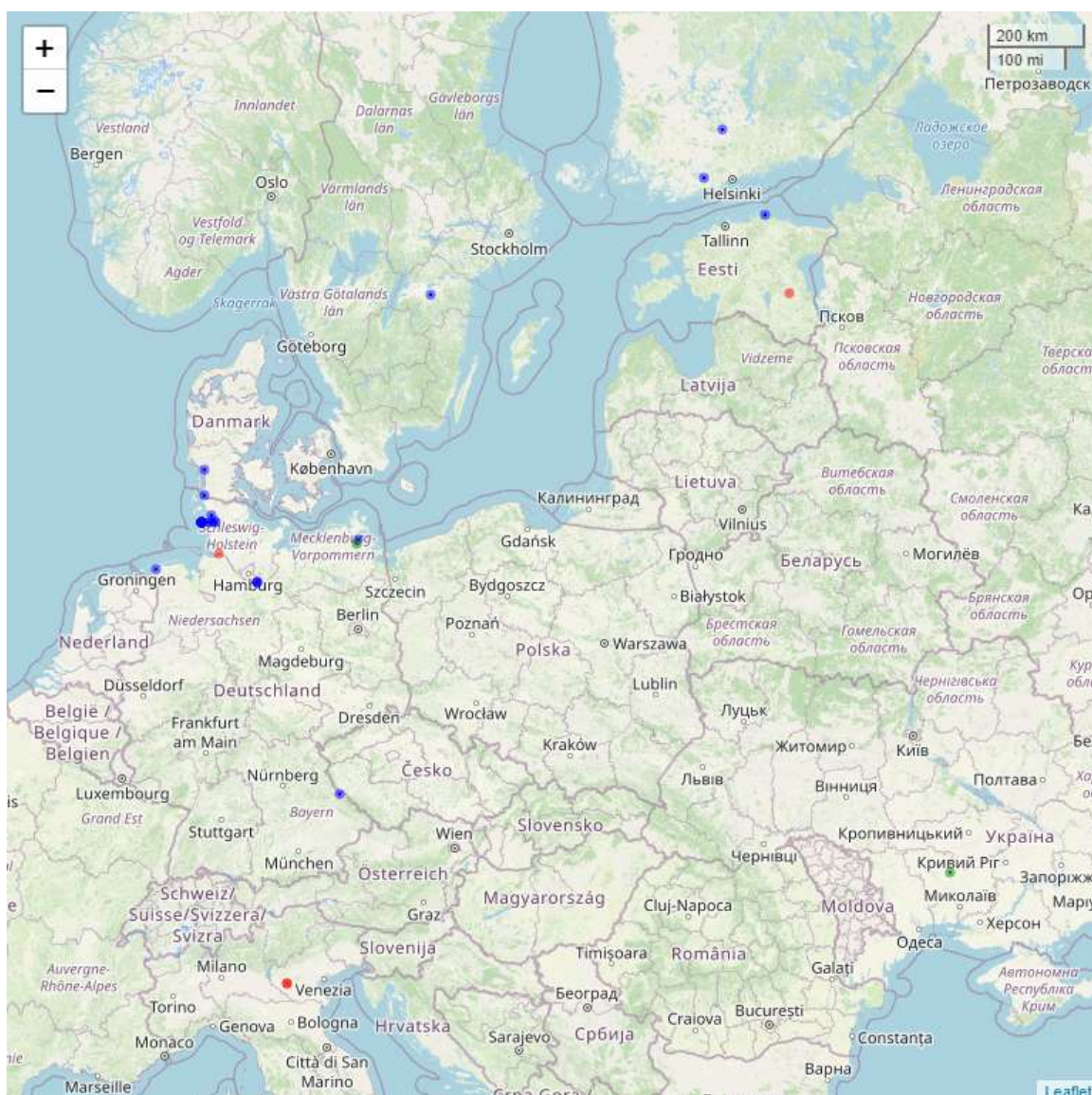
Karta över fynd av HPAI hos vilda fåglar sedan 1 september 2021 där positiva fynd markeras med röda prickar och negativa med blåa. OBS! Den röda prickken vid norska gränsen är ett sent undersökt fynd från juni. Karta från 2021-10-25

Aktuell karta och annan interaktiv grafik över fågelinfluensaövervakningen hos vilda fåglar finns här:

<https://www.sva.se/djurhalsa/smittlage/karta-over-fagelinfluensa-hos-vilda-faglar/>.

Karta över rapporter om sjuka eller döda vilda fåglar som kommit in till rapporteravilt.sva.se finns på samma sida.

Antal rapporterade fall i Europa med upptäckt från 1 september 2021 är 38 (+27) fall på vilda fåglar, 6 (+4) utbrott på fjäderfä och 6 (+1) utbrott på andra fåglar i fångenskap. Inom parentes anges antalet rapporter från de senaste sju dagarna. I Europa har typerna H5, H5N1, H5N8 samt H7N7 påvisats under perioden. Källa: ADIS 2021-10-26

Karta över utbrott av HPAI på fjäderfä (röd prick) och andra fåglar i fångenskap (grön prick) och vilda fåglar (blå prick) rapporterade till ADIS med datum för konfirmation från 1 september 2021. Utdrag från ADIS 2021-10-26.

Höstens utbrott hos tamfågel inom EU har föregåtts av ett stort antal utbrott förra säsongen inom EU samt fynd hos vilda fåglar. Dessutom har Ryssland och Kazakstan under sensommaren rapporterat om utbrott hos tamfågel med potentiellt nya varianter av influensavirus.

Säsong 2020/2021 i Sverige

Under perioden november 2020 fram till september 2021 konstaterades 24 utbrott av högpatogeten fågelinfluensa i svenska anläggningar i sex län (Skåne 14 st., Östergötland 5 st., Kalmar 2 st., Västra Götaland 1 st., Halland 1 st., Stockholm 1 st.) Under perioden konstaterades också HPAI hos 128 vilda fåglar inom den passiva övervakningen. De högpatogeta fågelinfluenzavirus som fastställts hos vilda fåglarna har varit av typen H5N8, H5N5, H5N4 och H5N1. I Europa har typerna H5N1, H5N2, H5N3, H5N4, H5N5 och H5N8 påvisats under perioden och samtliga ingår i klad 2.3.4.4 B.

Endast ett mindre urval av alla vilda fåglar som hittas döda och rapporterats togs in för undersökning och urvalet baseras på plats och art. Under perioden november till maj förelåg förhöjd skyddsnivå för tamhöns efter beslut av Jordbruksverket.

Kort beskrivning av aktuell övervakning:

Övervakning för fågelinfluensa hos tamfågel baseras i första hand på klinisk/passiv övervakning (dvs att djurägare reagerar på symptom eller ökad dödlighet och tar kontakt med veterinär) i fjäderfåflockar, vilket bedöms som en känslig övervakningsmetod då infektion snabbt orsakar ökad dödlighet hos de flesta fågelarter, med undantag för andfåglar. Serologisk övervakning görs i viss utsträckning men syftar främst till att upptäcka lågpatogeten fågelinfluensa.

Övervakning av vilda fåglar baseras på provtagning av självdöda eller sjuka och avlivade djur. SVA:s viltveterinärer begär in fåglar baserat i första hand på rapporter som kommer in till rapporteravilt.sva.se. Mellan 400 - 500 vilda fåglar undersöks årligen.

Aktuella misstankar

Inga misstankar hos tamfåglar.

Antaganden och analys

Positiva fynd på vilda fåglar, både i Sverige och i våra grannländer visar att fågelinfluenzaviruset har fortsatt cirkulera längre i den vilda fågelpopulationen än vad vi observerat tidigare säsonger. HPAI har under sommaren påvisats kontinuerligt hos vilda fåglar i Sverige. Fynd under hösten visar att smitta fortsatt finns i landet.

Utöver att virus har kvarstått i Sverige och EU, finns det likheter med förra året med rapporter om HPAI hos vilda och tama fåglar under augusti-september i områden där flyttfåglar passerar mellan häckningsområden i Sibirien och övervintringsområden i Europa. Flyttfågeln riskerar då att bära med sig potentiellt nya varianter av influensavirus till Europa.

Situationen inom Europa är i nuläget svårtolkad då det är delvis oklart om rapporter av fynd beror på övervintrade influensatyper eller om de är nyintroducerade med flyttfåglar. De virus som hitintills kartlagts (sekvenserats) har dock varit av virusvarianter som cirkulerade redan under förra säsongen i Europa. Under den senaste veckan har utbrott hos fjäderfå rapporterats från Italien, Tyskland och Estland. Mest talrika är dock rapporter om smittade

vilda fåglar. Förutom spridning mellan vilda fåglar och från vilda fåglar till tamfågel kan det inte uteslutas att det förekommer lokala smittcykler mellan besättningar med tamfåglar internationellt.

Risken för introduktion av HPAI till fjäderfä över säsongen bedöms vara generellt högre i följande län: Blekinge län, Gotlands län, Hallands län, Kalmar län, Skåne län, Stockholms län, Södermanlands län, Uppsala län, Västra Götalands län och Östergötlands län. Även delar av Jönköpings län skulle kunna ha en högre risk för introduktion av HPAI och då särskilt inom ca 20 km från sjön Vättern. Bedömningen baseras på historisk förekomst av HPAI hos tamfågel i Sverige. Data om fjäderfäproduktion i Sverige, avstånd till vatten och observationer av målarter för fågelinfluensa har också ingått i bedömningen. (SVA 2021/712)

SVA:s bedömning baserat på aktuell lägesbild är att det sannolikt inte bara finns smitta i Östergötland och Skåne utan även hos vilda fåglar i andra delar av landet, som följd av kvarstående smitta från förra säsongen eller genom nylig introduktion med flyttfåglar.

Risken för introduktion av HPAI till fjäderfä och andra tamfåglar från vilda fåglar bedöms vara generellt förhöjd. Särskilt bedöms risken vara förhöjd för tamfåglar med utevistelse eller låg biosäkerhet i de län som nämns ovan som län med högre risk, med undantag för Uppsala län där risken förväntas öka senare på säsongen. Under den närmaste tiden förväntas antalet flyttfåglar som passerar Sverige att öka samtidigt som lufttemperaturerna förväntas minska, vilket tillsammans ökar risken för introduktion. Utvecklingen hittills har likheter med säsongen 2016/17 och 2020/21. Osäkerheten i bedömningen är stor.